

Czeladź może być pierwszym w Polsce miastem ogrzewanym ciepłem z wód kopalnianych

wnp.pl (Tomasz Cukiernik) - 19-10-2008 15:08

dr Zbigniew Małolepszy, adiunkt w Katedrze Geologii Podstawowej na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu. Fot. T.Cukiernik

Jeśli dojdzie do realizacji projektu wykorzystywania wód kopalnianych do ogrzewania, to już w niedalekiej przyszłości budynki w Czeladzi (województwo śląskie) będą mogły być ogrzewane w ten sposób - mówi portalowi wnp.pl dr Zbigniew Małolepszy, adiunkt w Katedrze Geologii Podstawowej na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu.

W dniach 15-17 października 2008 r. w Czeladzi odbyła się międzynarodowa konferencja poświęcona projektowi Remining-Lowex, którego celem jest wykorzystanie kopalnianych wód dołowych do celów grzewczych. Co ustalono na tym spotkaniu?

- Rozmowy dotyczyły postępu prac naukowych i inżynierskich w zakresie rozwoju technologii pozyskania energii geotermalnej z wód kopalnianych.

Kto uczestniczył w spotkaniu?

- Grono partnerów z Heerlen (Holandia), Zagorje (Słowenia), Burgas (Bułgaria) i z Czeladzi, a także przedstawiciele pozostałych uczestników projektu, m.in. Uniwersytetu z Lublany, Instytutu Geologicznego Bułgarskiej Akademii Nauk, Uniwersytetu Śląskiego, Spółki Restrukturyzacji Kopalń, Stowarzyszenia Europejskich Regionów Górniczych czy holenderskiej firmy konsultingowej Cauberg-Huygen.

Co było w programie spotkania w Polsce?

- W pierwszym dniu był zjazd do byłej kopalni Saturn w Czeladzi na stacjonarną pompownię głębinową (poziom 210 m), gdzie uczestnicy mieli wyjątkową okazję zapoznać się z podziemną infrastrukturą odwadniania obszarów górniczych, czym zajmuje się jeden z oddziałów Spółki Restrukturyzacji Kopalń – Centralny Zakład Odwadniania Kopalń. Celem odwadniania jest ochrona czynnych kopalń przed zatopieniem. Później podczas wizyty w CZOK-u dyrektor Dariusz Mazur i inż. Andrzej Muniak przedstawili technologiczne założenia odwadniania kopalń we wszystkich rejonach CZOK-u. Rocznie CZOK wypompowuje ponad 80 mln m sześć. wody, z czego na Saturnie ok. 12 mln m sześć. W drugim dniu odbyło się spotkanie uczestników projektu na Wydziale Nauk o Ziemi w Sosnowcu oraz przy pompowni szybu Szczepan byłej kopalni Sosnowiec. Trzeciego dnia zorganizowano spotkanie z samorządowcami, którzy są zainteresowani pozyskiwaniem energii geotermalnej na terenie swoich gmin górniczych, gdzie CZOK prowadzi odwadnianie.

Na jakim etapie jest projekt Remining-Lowex?

- Prace są na różnych etapach realizacji w poszczególnych lokalizacjach. Najbardziej zaawansowane są prace w Heerlen w Holandii, gdzie 1 października 2008 r. oddano do użytku pierwszy na świecie system ciepłowniczy bazujący na wodach kopalnianych. To było wielkie wydarzenie medialne w skali światowej relacjonowane przez telewizje z wielu krajów, nawet z Australii. Od „szalonego” wtedy pomysłu lokalnej społeczności dotyczącego wykorzystania ciepłych wód dołowych ze zlikwidowanej 30 lat temu kopalni realizacja trwała 9 lat, a same prace inżyniersko-techniczne realizowano od 2004 r. W Słowenii prace trwają w zakresie analiz energetycznych opłacalności systemu w różnych wariantach technologicznych. Chodzi o racjonalne wykorzystanie energii ze zrównoważonych źródeł energii odnawialnej. Z kolei w Bułgarii trwają prace przygotowawcze związane z przekonywaniem władz miasta do projektu i prace geologiczne związane z modelowaniem przepływu wód w wyrobiskach zlikwidowanej kopalni.

Na jakim etapie jest projekt w Czeladzi?

- W Czeladzi aktualnie trwają prace związane z opracowaniem danych geologicznych i hydrogeologicznych oraz przygotowywane są koncepcje urbanistyczne związane z potencjalnym wykorzystaniem tych wód w systemie ciepłowniczym. Ponadto w Czeladzi w najbliższej przyszłości zostanie również przeprowadzone przez specjalistów z konsorcjum projektu szkolenie dla samorządowców zainteresowanych projektem. Potrzeba tego spotkania wyniknęła z ostatniego dnia pobytu delegacji w Czeladzi, kiedy samorządowcy z różnych gmin górniczych zaczęli zadawać liczne pytania, które wykraczały poza ramy czasowe spotkania. Kolejnym etapem szkolenia będzie wizyta w Heerlen celem zaprezentowania działającej instalacji. Po stronie polskiej ważną rolę w projekcie odgrywa Spółka Restrukturyzacji Kopalń, której zadaniem będzie przygotowanie płaszczyzny działania pomiędzy samorządami, sektorem badawczo-rozwojowym a przemysłem oraz promocja projektu.

Kiedy w Czeladzi możemy się spodziewać realizacji tego projektu wykorzystywania wód kopalnianych do celów grzewczych?

- Jeśli w wyniku przeprowadzonych studiów wykonalności okaże się, że istnieje możliwość opłacalnego pozyskania energii geotermalnej, to kolejnym etapem prac będzie przygotowanie wniosku o dofinansowanie inwestycji ze środków w ramach unijnej inicjatywy Concerto III. Wdrożenie technologii byłoby możliwe około roku 2010-11. Władze Czeladzi poszukują potencjalnych inwestorów w rozwój osiedla mieszkaniowego ogrzewanego odnawialną energią geotermalną pozyskiwaną z kopalń.

Rozmawiał: Tomasz Cukiernik